

Dosarul nr. 3ra-38/22
2-20089579-01-3ra-12012022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, E. Palanciuc, V. Negru)

ÎNCHEIERE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată a Vioricăi Rudic împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actelor administrativ, obligarea înregistrării provizorii a dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei suplimentare din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău

constată:

La 29 iulie 2020, Viorica Rudic, reprezentată de avocatul Mihail Lvovschi a depus cerere de chemare în judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actelor administrativ, obligarea înregistrării provizorii a dreptului de proprietate și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 25 februarie 2020, a depus cererea nr. 0101/20/6027 către SCT Chișinău nr. 1, prin care a solicitat înregistrarea provizorie a dreptului de proprietate asupra apartamentului cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. XXXXX or. XXXXX str. XXXXX, în temeiul contractului de investiții în construcție nr. 73-08 din 30 ianuarie 2008.

A relatat că la data de 5 martie 2020, a fost emisă decizia registratorului SCT Chișinău nr. 1, Diana Talpă, prin care a fost refuzată înregistrarea provizorie a dreptului de proprietate asupra apartamentului cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. XXXXX or. XXXXX str. XXXXX, motivând că contractul de investiții în construcție nr. 73-08 din 30 ianuarie 2008 nu a fost încheiat în formă autentică.

Astfel, nefiind de acord cu decizia registratorului SCT Chișinău nr. 1, Diana Talpă, din 5 martie 2020, a contestat-o la registratorul Agenției Servicii Publice.

A notat că la 22 iunie 2020, prin înștiințarea Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru din 17 iunie 2020, i-a fost comunicat faptul că termenul de examinare a contestației depuse va fi prelungit până la data de 8 iulie 2020.

Având în vedere că până la momentul înaintării cererii de chemare în judecată nu a primit niciun răspuns cu privire la soluționarea contestației depuse la registratorul Agenției Servicii Publice, a fost nevoită să depună prezenta acțiune de contencios administrativ.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 422, 432, 1170 alin. (3) Cod civil, art. 28 alin. (1) lit. b), 40⁵ din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, art. 189, 191, 196, 204, 206, 211, 212, 218, 224 Cod administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea faptului nesoluționării în termen legal a contestației depuse la registratorul Agenției Servicii Publice, anularea deciziei registratorului SCT Chișinău nr. 1, Diana Talpă, din 5 martie 2020, obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să înregistreze provizoriu în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra apartamentului cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. XXXXX or. XXXXX str. XXXXX, în temeiul contractului de investiții în construcție nr. 73-08 din 30 ianuarie 2008, precum și încasarea de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică calificată, în sumă de 4 000 de lei.

Prin hotărârea din 8 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Viorica Rudic, reprezentată de avocatul Mihail Lvovschi, casată hotărârea din 8 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie.

A fost anulată decizia din 5 martie 2020 „Cu privire la refuzul înregistrării bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor” și decizia Registratorului din cadrul Agenției Servicii Publice nr. 11/R/209/2020/26/2020 din 2 iulie 2020.

A fost obligată Agenția Servicii Publice să înregistreze provizoriu în Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate asupra apartamentului (încăpere izolată din cadrul construcției viitoare înregistrată sub formă de condominiu) cu nr. cadastral XXXXX, situat în mun. XXXXX or. XXXXX str. XXXXX, în temeiul cererii nr. 0101/20/6027 din 25 februarie 2020 și a contractului de investiții în construcție nr. 73-08 din 30 ianuarie 2008.

La 16 iulie 2021, Viorica Rudic, reprezentată de avocatul Mihail Lvovschi a depus o cerere cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare, prin care a solicitat încasarea de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul său a cheltuielilor pentru asistență juridică calificată, în mărime de 4 000 de lei în prima instanță și 2 000 de lei – în instanța de apel, iar în total suma de 6 000 de lei.

Prin decizia suplimentară din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, au fost încasate de la IP „Agenția Servicii Publice” în beneficiul Vioricăi Rudic cheltuielile de asistență juridică în sumă de 4 000 de lei.

În rest, a fost respinsă cerința Vioricăi Rudic privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

Întru argumentarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, dat fiind că prin efectul deciziei definitive și în prezent irevocabile din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, apelanta a avut câștig de cauză, iar prin decizia emisă nu a fost soluționată problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată, în speță au fost întrunite temeiurile legale pentru adjudecarea, cu titlu de compensație a cheltuielilor de asistență juridică din contul intimatei Agenției Servicii Publice în beneficiul apelantei.

Totodată, instanța de apel a reținut că suma pretinsă de apelantă spre compensare din contul intimatei, în contextul în care prin decizia din 6 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a dat câștig de cauză apelantului, este reală, fiind de fapt achitată de către apelantă avocatului, este necesară în contextul realizării dreptului apelantului la apărare, însă nu este rezonabilă în raport cu volumul de lucru prestat de avocat în cadrul prezentei cauze, complexitatea acestora, timpul utilizat pentru prestarea serviciilor de asistență juridică.

Așadar, instanța de apel a constatat că potrivit raportului întocmit de avocat și expus în cererea de emitere a hotărârii suplimentare, acesta a fost ajustat post-factum la situația existentă, concluzie axată pe faptul că în prima instanță bonul de plată aferent serviciilor de asistență juridică a fost întocmit la 28 mai 2020, iar ședințele de judecată, pentru care avocatul include în calcul 1 000 lei, au avut loc ulterior acestei date.

La fel, aceeași situație se atestă și în cazul bonului de plată prezentat instanței de apel, datat cu 15 decembrie 2020, pentru care avocatul include în calcul 500 lei, respectiv bonurile de plată respective au fost întocmite până la data desfășurării ședințelor de judecată, astfel încât la datele respective nici avocatul, nici clientul său nu puteau cunoaște despre numărul de ședințe ce vor fi petrecute.

A conchis instanța de apel că determinarea de către avocat, care, potrivit legii cu privire la avocatură, este profesionist în domeniul justiției, a sumei de 500 pentru determinarea și studierea legislației pertinente aplicabile speței nu este rezonabilă în condițiile în care prestarea serviciilor juridice de către avocat, per general, deja include acest serviciu.

La 26 noiembrie 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei suplimentare din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia și casarea integrală a deciziei suplimentare recurate.

În susținerea recursului a invocat că actele individuale contestate de către intimată au fost conforme legislației speciale în vigoare la data prezentării contractului de investiții în construcție nr. 73-08 din 30 ianuarie 2008, iar cheltuielile suportate de aceasta au survenit datorită atitudinii sale iresponsabile.

Respectiv, a obiectat că este nejustificat și incorect ca Agenția Servicii Publice să suporte cheltuielile invocate de către intimată, întrucât situația creată nu poate fi imputată recurentei.

La 15 februarie 2022, Viorica Rudic, reprezentată de avocatul Mihail Lvovschi a depus referință la recursul înaintat de IP „Agenția Servicii Publice”, solicitând declararea inadmisibilității acestuia și încasarea de la recurentă în beneficiul intimatei a sumei de 500 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor suportate pentru asistența juridică calificată acordată la examinarea recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În speță, se atestă că dispozitivul deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău a fost notificat la adresa electronică a IP „Agenția Servicii Publice” la 28 octombrie 2021, potrivit extrasului din poșta electronică (f. d. 136A).

Decizia motivată din 19 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei la data de 13 decembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f. d. 144).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că IP „Agenția Servicii Publice” s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul motivat la 26 noiembrie 2021, în termenul legal.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de IP „Agenția Servicii Publice”, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și

procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de IP „Agenția Servicii Publice”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Aliona Miron